

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ
ТВАРИННИЦТВА ТА ВЕТЕРИНАРІЇ**

Матеріали
Х щорічної Всеукраїнської науково-практичної
конференції

НАУКОВІ ЧИТАННЯ 2023
Еколого-регіональні проблеми сучасного
тваринництва та ветеринарної медицини

16 листопада 2023 р.
м. Житомир

УДК 619:614.23:636

Наукові читання 2023. Еколого-регіональні проблеми сучасного тваринництва та ветеринарної медицини: X щорічна Всеукраїнська науково-практична конференція, 16 листопада 2023 року. Житомир: Поліський національний університет, 2023. 344 с.

Редакційна колегія

Голова

Кот Т. Ф. директор НІІ тваринництва та ветеринарії,
доктор вет. наук, професор

Члени колегії

Ревунець А. С. декан факультету ветеринарної медицини
Гуральська С. В. доктор вет. наук, професор
Сокульський І. М. кандидат вет. наук, доцент
Шуляр Альона Л. кандидат с.-г. наук, доцент

Рецензенти

Євстаф'єва В. А. доктор вет. наук, професор Полтавського
 державного аграрного університету
Панікар І. І. доктор вет. наук, професор Одеського
 державного аграрного університету
Галатюк О. Є. доктор вет. наук, професор Поліського
 національного університету

Редакторська група

Фещенко Д. В., Заїка С. С.
(кандидати вет. наук, доценти)

Рекомендовано до друку:

Науково-технічною радою Науково-інноваційного інституту тваринництва та ветеринарії
(протокол № 4 від 16 листопада 2023 р.)
Вченої радою Поліського національного університету
(протокол № 4 від 29 листопада 2023 р.)

В збірнику висвітлені результати вітчизняних наукових досліджень з актуальних питань ветеринарної медицини і тваринництва, у вирішенні яких зацікавлені науковці та практикуючі спеціалісти.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори.

© Поліський національний університет, 2023

<i>Гаврик Б. А., Гаврик К. А.</i> Поширення ктеноцефальозу з-поміж патологій котів у місті Кременчук	152
<i>Галатюк О. Є., Гуральська С. В., Романишина Т. О., Застулка М. В., Бабійчук А. А.</i> Ураження різних підвидів бджіл кліщем <i>Varroa destructor</i> в літній період	155
<i>Година В. П., Євстаф'єва В. О.</i> Поширення еймеріозу курей в умовах одноосібних селянських господарств Полтавської міської територіальної громади	158
<i>Довгій Ю. Ю., Гудь А. О.</i> Вплив роленолу в комплексі з тималіном на показники неспецифічної резистентності корів, хворих на фасціольоз.....	161
<i>Довгій Ю. Ю., Мельничук І. В.</i> Гематологічні зміни у собак за демодекозу	163
<i>Євстаф'єва В. О., Мельничук В. В., Михайлютенко С. М., Корчан Л. М., Щербакова Н. С.</i> Поширення паразитозів травного тракту великої рогатої худоби в умовах молочно-товарних ферм Полтавської області.....	165
<i>Жилкіна Т. І.</i> Основи українського бджільництва – шлях до формування екологічної та соціально-культурної компетенції з дисциплін біологічного напрямку	168
<i>Ісенко М. В.</i> Поширення трихуриозу серед поголів'я свиней та великої рогатої худоби в умовах приватних господарств.....	171

роватки крові свідчили, про патологічні зміни в організмі уражених собак.

Активність АЛАТ у собак з генералізованою формою демодекозу склала $62,31 \pm 1,51$ ОД/л, що на $28,91$ ОД/л достовірно вища в порівнянні з клінічно здоровими тваринами. Активність АсАТ склала $52,85 \pm 2,60$ ОД/л, що на $29,82$ ОД/л перевищувала активність ферменту у клінічно здорових тварин. Суттєвої різниці у показниках концентрації глюкози і кон'югovanого білірубін у крові клінічно здорових і хворих тварин за демодекозної інвазії у собак не виявлено.

Нами було встановлено, що за генералізованої форми демодекозної інвазії у собак відмічали суттєві зміни у гематологічних показниках.

Висновок: при генералізованій формі демодекозної інвазії у собак від бувають суттєві зміни у гематологічних показниках, що свідчать про порушення обмінних процесів та ураження печінки.

ПОШИРЕННЯ ПАРАЗИТОЗІВ ТРАВНОГО ТРАКТУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ В УМОВАХ МОЛОЧНО-ТОВАРНИХ ФЕРМ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Євстаф'єва В. О. – д. вет. н., професор

Мельничук В. В. – д. вет. н., доцент

Михайлютенко С. М., Корчан Л. М.,

Щербакова Н. С. – к. вет. н., доценти

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

Актуальність проблеми. Скотарство – це основна галузь тваринництва, і тому збільшення поголів'я

тварин, підвищення продуктивності великої рогатої худоби, отримання екологічно чистих продуктів, а також сировини є актуальною проблемою. В умовах сьогодні, незавжди високий ветеринарно-санітарний рівень обслуговування тваринництва в окремих господарствах призвів до розповсюдження інвазійних захворювань. Особливе місце серед захворювань худоби займають гельмінтози та кокцидіози, які завдають економічних збитків, внаслідок зниження м'ясної та молочної продуктивності, зниження племінної цінності молодняку, резистентності організму та нерідко загибелі тварин та їх вибраковки. Крім того, окремі гельмінтози є гельмінтозоонозами і становлять постійну небезпеку зараження для людей (Дахно & Клименко, 2006; Овчарук, 2010; Dumitru, 2010; Al-Aboody, 2016).

Актуальним щодо продовольчої безпеки країни у сфері регулювання поголів'я сільськогосподарських тварин, тваринницької продукції та безпеки у сфері охорони здоров'я стає постійний моніторинг господарств відносно паразитозів. Важливим завданням залишається проведення моніторингових заходів для встановлення видів збудників паразитозів та динаміки їх розвитку у конкретному регіоні, що дозволить своєчасно проводити лікувально-профілактичні заходи для отримання безпечної продукції тваринництва (Паюк & Роговський, 2001; Поживіл & Горжеев, 2002; Boray, 2007).

Мета роботи: дослідити поширення паразитозів травного тракту великої рогатої худоби в умовах молочно-товарних ферм Полтавської області.

Результати дослідження. Роботу виконували впродовж літньо-осіннього періоду 2023 рр. на базі лабораторії паразитології Полтавського державного аграрного університету та в умовах молочно-товарних

ферм, що розташовані на території Полтавської області (с. Тищенки, с. Бухуни, с. Чернишівка, с. Соснівка). Проводили копроовоскопічне дослідження корів методами флотації за Трачем та послідовних промивань. Визначали екстенсивність інвазії (ЕІ, %) та інтенсивність інвазії (ІІ, ооцист/г або яєць/г).

Проведеними дослідженнями встановлено, що в умовах молочно-товарних ферм Полтавської області циркулюють збудники стронгілідозів органів травлення та еймеріозу (табл.).

Таблиця. Поширення паразитозів корів в умовах молочно-товарних ферм Полтавської області

Молочно-товарна ферма (населений пункт)	Досл., гол.	Інвазовано, гол.		ЕІ, %		ІІ (ооцист/г або яєць/г), $M \pm m$	
		С	Е	С	Е	С	Е
МТФ № 1 (с. Тищенки)	50	–	7	–	14,0	–	40,1 $\pm$ 2,6
МТФ № 4 (с. Бухуни)	50	1	6	2,0	12,0	48,0	37,7 $\pm$ 2,4
МТФ № 2 (с. Чернишівка)	50	1	8	2,0	16,0	4,0	36,7 $\pm$ 2,8
МТФ № 3 (с. Соснівка)	50	2	5	4,0	10,0	9,0	53,4 $\pm$ 2,2
Всього	200	4	26	2,0	13,0	17,5 $\pm$ 2,0	41,1 $\pm$ 5,1

Примітка: С – стронгілідози органів травлення; Е – еймеріоз.

Причому, в МТФ 1 у корів діагностовано еймеріоз, де ЕІ та ІІ відповідно становили 14,0 % та 40,1 $\pm$ 2,6 ооцист/г. В умовах МТФ № 2 у корів діагностовано стронгілідози органів травлення та еймеріоз, де ЕІ становила відповідно 2,0 та 16,0 %, а ІІ – 4,0 яєць/г та 36,7 $\pm$ 2,8 ооцист/г. В умовах МТФ № 3 і МТФ № 4 у корів, також, діагностовано стронгілідози органів травлення та еймеріоз, де ЕІ становила відповідно 4,0 і

2,0 % та 10,0 і 12,0 %, а II – 9,0 і 48,0 яєць/г та $53,4 \pm 2,2$ і $37,7 \pm 2,4$ ооцист/г.

Висновки:

1. В умовах молочно-товарних ферм Полтавської області виявлено стронгілідози органів травлення та еймеріоз, де показники екстенсивності інвазії відповідно становили 2,0 та 13,0 %, а інтенсивності інвазії – $17,5 \pm 2,0$ яєць/г та $41,1 \pm 5,1$ ооцист/г.

2. За стронгілідозів органів травлення у корів показники екстенсивності інвазії коливалися в межах від 2,0 до 4,0 %, а інтенсивності інвазії – від 4,0 до 48,0 яєць/г. За еймеріозу показники екстенсивності інвазії коливалися в межах від 10,0 до 16,0 %, а інтенсивності інвазії – від $36,7 \pm 2,8$ до $53,4 \pm 2,2$ ооцист/г.

ОСНОВИ УКРАЇНСЬКОГО БДЖІЛЬНИЦТВА – ШЛЯХ ДО ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ТА СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ З ДИСЦИПЛІН БІОЛОГІЧНОГО НАПРЯМКУ

Жилкіна Т. І. – відмінник освіти,
вчитель-методист,
голова ГО "Бджолярі Прилуччини"
Прилуцький ліцей № 5 ім. В. А. Затолокіна, м. Прилуки

Актуальність проблеми. Побічним наслідком науково-технічного, соціального та економічного прогресу стає погіршення екологічного стану навколишнього середовища. Світова екологічна ситуація вимагає термінової переоцінки підходів людства та кожної особистості, щоб сформувати та виховати споживчу культуру. У ХХІ столітті національна доктрина розвитку освіти